

№ 330--0115001016157

საქართველოს უზენაესი სასამართლო

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა

საქართველოს სახელით

საქმე №ას-1144-1064-2017

8 იანვარი, 2018

წელი

№ას-1144-1064-2017 მ-----ი

ქ.თბილისი

სამოქალაქო საქმეთა პალატა

შემადგენლობა:

ბესარიონ ალავიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი)

მოსამართლეები:

ეკატერინე გასიტაშვილი, ზურაბ ძლიერიშვილი

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი – გ---- მ-----ი (მოპასუხე)

მოწინააღმდეგე მხარე – შ---- ც----ე, მ---- ს-----ე (მოსარჩელე)

თავდაპირველი თანამოპასუხე _ ი---- ჩ-----ა

გასაჩივრებული განჩინება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 4 ივლისის განჩინება

კასატორის მოთხოვნა _ გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა

დავის საგანი – ხელშეკრულების ბათილად ცნობა, თანხის დაკისრება

აღწერილობითი ნაწილი:

1. მოსარჩელების მოთხოვნა და სარჩელის ფაქტობრივი საფუძვლები:

1.1. მ----- ს-----ემ და შ----- ც-----ემ (შემდგომში – მოსარჩელები, მოწინააღმდეგე მხარეები ან კრედიტორები) სარჩელი აღძრეს სასამართლოში გ----- მ-----ისა და ი----- ჩ-----ას (შემდგომში – მოპასუხეები, მოვალეები, გ.მ-----ი, ასევე წოდებული, როგორც აპელანტი ან კასატორი) მიმართ და მოითხოვეს შ----- ც-----ის წარმომადგენელ მ----- ს-----ესა და გ----- მ-----ს შორის დადებული ნასყიდობის ხელშეკრულების ბათილად ცნობა და ქ.თბილისში, დ-----ის მიმდებარედ (მიწის ნაკვეთი #9/21, ს/კ #01.18.05.009.0--, შემდგომში – სადავო ქონების) არსებული უძრავი ქონების შ----- ც-----ის საკუთრებაში დაბრუნება, შ----- ც-----ის წარმომადგენელ მ----- ს-----ესა და გ----- მ-----ს შორის დადებული ნასყიდობის ხელშეკრულების სესხისა და იპოთეკის ხელშეკრულებად აღიარება, 5 000 აშშ დოლარის სესხად გადაცემის უზრუნველყოფის მიზნით სადავო ქონების იპოთეკით დატვირთვა, ასევე, ი----- ჩ-----ასათვის მ----- ს-----ის სასარგებლოდ 5 000 აშშ დოლარის დაკისრება.

1.2. სარჩელი ემყარება შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს: ი----- ჩ-----ა დაკავებული იყო თანხების სესხება-გასესხებით. ი----- ჩ-----ას და მ----- ს-----ეს გააჩნდათ მეგობრული ურთიერთობა. სწორედ ამ უკანასკნელის ოფისში გაიცნო მ----- ს-----ემ გ----- მ-----ი, რომელსაც ი----- ჩ-----ა ეხმარებოდა თანხების გასესხებაში. 2009 წლის ივნისში ი----- ჩ-----ამ მ----- ს-----ეს უთხრა, რომ ესაჭიროებოდა 5 000 აშშ დოლარი, რისთვისაც სთხოვა მისი მეუღლის - შ----- ც-----ის კუთვნილი მიწის ნაკვეთის იპოთეკით დატვირთვა გ----- მ-----ის სასარგებლოდ, რასაც დაეთანხმა მ----- ს-----ე, რომელსაც გააჩნდა მინდობილობა შ----- ც-----ისგან მიწის ნაკვეთის განკარგვის უფლებით. მ----- ს-----ის განმარტებით, მას სანოტარო ბიუროში დახვდა უკვე გამზადებული ხელშეკრულება, რომელსაც ხელი მოაწერა ისე, რომ არ წაუკითხავს, რადგან მხარეებს შორის არსებობდა ნდობა და დარწმუნებული იყო, რომ დაიდო სესხისა და იპოთეკის ხელშეკრულება. ხელშეკრულების ხელმოწერის შემდეგ 5 000 აშშ დოლარი გ----- მ-----მა მ----- ს-----ის თანდასწრებით გადასცა ი----- ჩ-----ას, საიდანაც ამ უკანასკნელმა 500 აშშ დოლარი საჩუქრად გადასცა. სახლში მისვლის შემდეგ აღმოაჩინა, რომ მას ხელი მოწერილი ჰქონდა ნასყიდობის ხელშეკრულებაზე, რამაც ძალიან აღაშფოთა, დაუკავშირდა ი----- ჩ-----ას, მან კი დააწყნარა, რომ რამდენიმე დღეში დააბრუნებდნენ თანხას და გ----- მ-----ი გადაუფორმებდა მიწის

ნაკვეთს. მოგვიანებით აღმოჩნდა, რომ გ---- მ-----ი არ იყო თანახმა 5 000 აშშ დოლარის სანაცვლოდ დაებრუნებინა მიწის ნაკვეთი, ი----- ჩ----- ას ჰქონდა 18 500 აშშ დოლარი მისი ვალი, რაშიც ის ითხოვდა 30 000 აშშ დოლარს და ხდებოდა ამ ვალის გაქვითვა მიწის ნაკვეთით.

2. მოპასუხეების პოზიცია:

2.1. მოთხოვნის გამომრიცხველი შესაგებლით გ---- მ-----მა სარჩელი არ ცნო და განმარტა, რომ მხარეებს შორის დაიდო ნასყიდობის ხელშეკრულება, რომელსაც მ----- ს-----ე გაეცნო სანოტარო ბიუროში და ხელი მოაწერა. ხელშეკრულების თანახმად, ნასყიდობის საგნის საბაზრო ღირებულება იყო 8 350 ლარი. მხარემ კარგად იცოდა, თუ რა ხელშეკრულებასაც მოაწერა ხელი. მ----- ს-----ისათვის ცნობილი იყო, რომ ი----- ჩ-----ას ჰქონდა გ---- მ-----ის ვალი 30 000 აშშ დოლარის ოდენობით, მაგრამ აღნიშნულ გარემოებას კავშირი არ აქვს საქმესთან და არ შეიძლება საფუძვლად დაედოს ნასყიდობის ხელშეკრულების ბათილად ცნობას. ი----- ჩ-----ას მიმართ 2012 წლის 11 მაისს გამოტანილ იქნა გამამტყუნებელი განაჩენი, რომლითაც იგი ცნობილ იქნა დამნაშავედ მ----- ს-----ის საცხოვრებელი სახლისა და მიწის ნაკვეთის თაღლითურად დაუფლებაში, რითიც მ----- ს-----ეს მიადგა 180 000 აშშ დოლარის ოდენობით ზიანი და ამ თანხაში მოიაზრება სადავო მიწის ნაკვეთის ღირებულება, შესაბამისად, დადგენილია პირი, რომელმაც პასუხი უნდა აგოს ზიანის ანაზღაურებაზე.

2.2. ი----- ჩ-----ამ სარჩელის წინააღმდეგ კვალიფიციური შედაკება წარადგინა და შესაგებელში მიუთითა, რომ 5 000 აშშ დოლარი მას არ მიუღია, მ----- ს-----ემ იცოდა, რომ თანხა ესაჭიროებოდა მათ საერთო ნაცნობს ი----- კ-----ეს. მოპასუხემ თანხა ი----- კ-----ეს გადასცა სწორედ მ----- ს-----ის თანდასწრებით. რაც შეეხება ნასყიდობის ხელშეკრულების დადებას, ამ საკითხთან დაკავშირებით ი----- კ-----ე შეთანხმებული იყო გ---- მ-----თან, რომ ორ კვირაში დააბრუნებდა 5 000 აშშ დოლარს და გ---- მ-----ი უკან გადააფორმებდა მიწის ნაკვეთს.

3. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 19 ივლისის გადაწყვეტილებით სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, ბათილად იქნა ცნობილი შ----- ც-----ის წარმომადგენელ მ----- ს-----ესა და გ---- მ-----ს შორის 2009 წლის 5 ივნისს დადებული უძრავი ქონების ნასყიდობის ხელშეკრულება და შ----- ც-----ეს საკუთრებაში დაუბრუნდა სადავო ქონება (ს/კ #01.18.05.009.0--.), ი----- ჩ-----ას მ----- ს-----ის სასარგებლოდ დაეკისრა 5 000 აშშ დოლარის

გადახდა.

4. აპელანტის მოთხოვნა:

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა გ---- მ-----მა, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

5. გასაჩივრებული განჩინების სარეზოლუციო ნაწილი:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 4 ივლისის განჩინებით სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად.

6. კასატორის მოთხოვნა:

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა აპელანტმა, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დამყოფილებაზე უარის თქმა.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, შეამოწმა საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საკითხი და მიიჩნევს, რომ იგი დაუშვებელია შემდეგ გარემოებათა გამო:

1. საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობის დასაბუთება:

1.1. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, საკასაციო საჩივარი ქონებრივ ან არაქონებრივ დავაზე დასაშვებია, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის

უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; ზ) გასაჩივრებულია სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე. ზემოაღნიშნული დანაწესები განსაზღვრავს იმ მოთხოვნებს, რომელთაც საკასაციო საჩივარი უნდა შეიცავდეს და ეფუძნებოდეს.

1.2. მოცემულ შემთხვევაში, გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთება ძირითადად იმ დასკვნებს ეფუძნება, რომ:

1.2.1. 2009 წლის 5 ივნისს შ---- ც-----ის წარმომადგენელ მ----- ს----- ესა და გ---- მ-----ს შორის გაფორმდა უძრავი ქონების ნასყიდობის ხელშეკრულება, რომლის შესაბამისადაც, 5 000 აშშ დოლარის გადახდის სანაცვლოდ, გ---- მ-----მა შეიძინა სადავო მიწის ნაკვეთი (ს/კ #01.18.05.009.0--). ხელშეკრულება გაფორმდა სანოტარო წესით და დარეგისტრირდა საჯარო რეესტრში;

1.2.2. მ----- ს-----ეს, როგორც შ---- ც-----ის წარმომადგენელსა და გ---- მ-----ს შორის ნასყიდობის ხელშეკრულების არსებით პირობებზე შეთანხმება არ მომხდარა. გ---- მ-----ის მიერ მოწმის სახით საგამოძიებო ორგანოსათვის და სასამართლოსათვის მიცემულია ჩვენებები, სადაც იგი აცხადებს, რომ 2007 წელს ი----- ჩ-----ას სესხად მისცა 18 000 აშშ დოლარი, 2 წლის ვადით და მოვალეს უკან უნდა დაებრუნებინა 30 000 აშშ დოლარი. მან თანხა არ დააბრუნა, რის გამოც 2009 წელს ნოტარიუსთან დააწერინა ხელწერილი. ამავე წლის ივნისში დაურეკა ი----- ჩ-----ამ და სთხოვა სესხი 5 000 აშშ დოლარის ოდენობით, გადაუფორმებდა მიწის ნაკვეთს და როდესაც უკან დაუბრუნებდა მთლიან თანხას - 35 000 აშშ დოლარს, მოხდებოდა უძრავი ნივთის უკან დაბრუნება. გ---- მ-----ის ჩვენებაში აღნიშნულია, რომ მან თანხა ი----- ჩ-----ას გადასცა, რადგან ის და მ----- ს-----ე გვერდიგვერდ იდგნენ და ასე ჩათვალა საჭიროდ. საგამოძიებო ორგანოსათვის მიცემულ ჩვენებაში კი, გ---- მ-----ი აღნიშნავს, რომ მ----- ს-----ეს შეხვდა პ-----ის ქუჩაზე, რის შემდეგაც წავიდნენ იქვე მდებარე სანოტარო ბიუროში. გზაში ჰკითხა მ----- ს-----ეს, თუ იცოდა, რომ მისი ვალი ჰქონდა ი----- ჩ-----ას, რაც მოსარჩელემ დაუდასტურა. სანოტარო ბიუროში ხელშეკრულებები უკვე შედგენილი იყო, როგორც ახსოვს, მ----- ს-----ემ წაიკითხა ის და შემდეგ მოაწერა ხელი. ხელშეკრულების პირობებზე შეთანხმების ფაქტს ასევე უარყოფს მ----- ს-----ე, რაც სასამართლო სხდომაზეც კიდევ ერთხელ დაადასტურა გ---- მ-----მა (იხ. სხდომის ოქმი - 11.04.2016 წელი; 16:38 სთ);

1.2.3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის განაჩენით დგინდება, რომ ი----- ჩ-----ა ცნობილ იქნა

დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში;

1.2.4. გ---- მ-----ისა და მ---- ს-----ის ახსნა-განმარტების მიხედვით, 2009 წლის 5 ივნისს, გ---- მ-----მა 5 000 აშშ დოლარი ასესხა მ---- ს-----ეს (იხ. სხდომის ოქმი - 11.04.2016 წელი). არაერთ სასამართლო სხდომაზე მ---- ს-----ემ განმარტა, რომ ხელშეკრულებაზე ხელმოწერისას, ის დარწმუნებული იყო, რომ გაფორმდა გარიგება 5 000 აშშ დოლარის სესხად მიღებისა და უძრავი ნივთის იპოთეკით დატვირთვის შესახებ. 5 000 აშშ დოლარი მიიღო გ---- მ-----ისაგან, რომელიც გადაეცა ი----- ჩ-----ას და ეს უკანასკნელი იღებდა პასუხისმგებლობას ამ თანხის დაბრუნებაზე. გ---- მ-----მა აღიარა (სსსკ-ის 131-ე მუხლი), რომ 2009 წლის 5 ივნისს სესხად გასცა 5 000 აშშ დოლარი, რაც მ---- ს-----ის თანდასწრებით მიიღო ი----- ჩ-----ამ;

1.2.5. 2009 წლის 28 თებერვლის ვალის აღიარების ხელშეკრულების თანახმად, ი----- ჩ-----ას გააჩნდა გ---- მ-----ის ვალი - 30 000 აშშ დოლარის ოდენობით, რაც უნდა დაებრუნებინა 2009 წლის 10 მარტის ჩათვლით.

1.3. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება). დასაბუთებულ პრეტენზიაში იგულისხმება მითითება იმ პროცესუალურ დარღვევებზე, რომლებიც დაშვებული იყო სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის დროს და რამაც განაპირობა ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად შეფასება-დადგენა, მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმის არასწორად გამოყენება ან/და განმარტება. საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ კასატორს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებთან მიმართებით არ წარმოუდგენია დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება).

1.4. საკასაციო საჩივრის განსახილველად დაშვების წინაპირობა ვერ გახდება კასატორის შედავება იმის თაობაზე, რომ:

1.4.1. სასამართლომ არასწორად განმარტა მატერიალური სამართლის ნორმები. ჯერ კიდევ პირველი ინსტანციის სასამართლომ იხელმძღვანელა სამოქალაქო კოდექსის 327-ე, 477-ე, 50-ე მუხლებით, თუმცა არასწორად დაასკვნა, რომ მხარეთა შორის ნების გამოვლენას ადგილი არ ჰქონია. მიუხედავად ამისა, ქვემდგომმა სასამართლოებმა დაადასტურეს, რომ 2009 წლის 5 ივნისს გ---- მ-----სა და მ---- ს-----ეს

შორის გაფორმდა ნასყიდობის ხელშეკრულება და შემძენი აღირიცხა ქონების მესაკუთრედ, შესაბამისად, დაცულია სამოქალაქო კოდექსის 477-ე მუხლის მოთხოვნები. ი----- ჩ-----ა იყო შუამავალი, რის გამოც ხელშეკრულების პირობები შეთანხმებული იყო შუამავალთან, ნოტარიუსთან გამყიდველმა (წარმომადგენელი) დეტალურად წაიკითხა ხელშეკრულება და ხელი მოაწერა მითითების გასწვრივ – „გამყიდველი“. საკუთარი განმარტებიდან გამომდინარე, გამყიდველი 2009 წლის 5 ივნისს მიხვდა, რომ ხელი მოაწერა ნასყიდობას, თუმცა დადასტურებულია, რომ მან არა თუ ერთი თვის, არამედ – ექვსი წლისა და 13 დღის შემდეგ გახადა სადავო ხელშეკრულება, რაც მეტყველებს მოთხოვნის ხანდაზმულობაზე;

1.4.2. სააპელაციო სასამართლომ ურთიერთობის მოსაწესრიგებლად არასწორად გამოიყენა სამოქალაქო კოდექსის 327-ე მუხლი, თუმცა გაურკვეველი შეფასება მისცა მას, რადგანაც ფაქტია, რომ სამართლებრივი ურთიერთობის ერთმა მხარემ მიიღო ნასყიდობის საფასური, ხოლო მეორემ მხარემ – ნასყიდობის საგანი. თუკი გაზიარებული იქნება მოსარჩელის მითითება გარიგების დადებამდე განვითარებული მოვლენების თაობაზე და დაშვებული იქნება მისი განმარტება იპოთეკის ხელშეკრულების დადების თაობაზე, მას უფლება ჰქონდა აღნიშნული სადავო გაეხადა (შეცილებოდა) ხელშეკრულების გაცნობიდან ერთი თვის ვადაში. თუკი დადასტურებულად იქნება მიჩნეული სასამართლოს მიერ დადგენილი გარემოებები, მაშინ გამოყენებული უნდა ყოფილიყო სამოქალაქო კოდექსის 72-73-ე, 79-ე და მე-80 მუხლები. გარდა ამისა, სასამართლოს უნდა გამოეყენებინა სამოქალაქო კოდექსის 129-ე მუხლის პირველი ნაწილი და მოთხოვნის ხანდაზმულობის გამო, ამავე კოდექსის 144-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, მოპასუხეს შეეძლო, უარი განეცხადებინა შესრულებაზე, რამეთუ დარღვეული იყო გარიგების შეცილების არა ერთთვიანი, არამედ – ექვსწლიანი ვადაც კი. გარდა ამისა, დარღვეულია შეჯიბრებითობისა და დისპოზიციურობის პრინციპები, რადგანაც მოპასუხეს არ მიეცა შესაძლებლობა, წარედგინა შედავება იმ საკითხების თაობაზე, რასაც ემყარება შემაჯამებელი გადაწყვეტილება;

1.4.3. გასაჩივრებული განჩინება განსხვავდება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკისაგან (სუსგ-ებები: #ას-245-580-05);

1.4.4. სააპელაციო სასამართლომ სარჩელის საფუძვლიანობა დაუკავშირა იმ ფაქტს, რომ გარიგების პირობები არა გარიგების მხარეებს, არამედ – მოპასუხეებს შორის იყო შეთანხმებული, თუმცა არ გაითვალისწინა, რომ ი.ჩ-----ა იყო შუამავალი, რომელსაც შეეძლო ხელშეკრულების პირობებზე შეთანხმება, ხოლო მ.ს-----ემ არაერთხელ

აღნიშნა, რომ ის ხელს მოაწერდა ნასყიდობას და თანხის გადახდის შემდგომ დაუბრუნდებოდა უძრავი ქონება. აღნიშნული მოწმობის იმას, რომ მ.ს-----ეს ჰქონდა ხელშეკრულების დადების ნება, შესაბამისად, სასამართლოს უნდა ემსჯელა შეცდომით ან მოტყუებით დადებულ გარიგებაზე (დაკითხვისას მ.ს-----ის მიერ მიცემული ჩვენება);

1.4.5. კანონიერ ძალაში შესული განაჩენის პრეიუდიციულობიდან გამომდინარე, დგინდება ის, რომ ი----- ჩ-----ამ კასატორის წინაშე ვალდებულება შეასრულა მ----- ს-----ის მეუღლის უძრავი ქონებით, რის გამოც, ეს უკანასკნელი პასუხისმგებლობაში იქნა მიცემული. ამ განაჩენით დგინდება, რომ ი.ჩ-----ამ ზიანი მიაყენა მოსარჩელეს. ამ ფაქტების სწორად შეფასების შემთხვევაში, დადგინდება, რომ ზიანის ანაზღაურებაზე პასუხისმგებელი პირი არის სწორედ ი.ჩ-----ა და ზიანი მოიცავს მათ შორის მიწის ნაკვეთის ღირებულებას. ამ ვითარებაში კი, გარიგების ბათილად ცნობის გზით მოთხოვნის დაკმაყოფილება არასამართლიანია, მით უფრო, რომ კასატორის მიმართ განაჩენი არ არის დამდგარი;

1.4.6. დაუსაბუთებელია სააპელაციო პალატის დასკვნა, რომლის თანახმადაც მოწონება წერილობით უნდა დადასტურებულიყო, რადგანაც, სამოქალაქო კოდექსის 79-ე და მე-80 მუხლების თანახმად, შეცილების ვადის გასვლის შემდგომ გარიგება ნამდვილად იქცა და მხარეს აღარ გააჩნია შეცილების უფლება;

1.4.7. დაუსაბუთებელია სასამართლოს დასკვნა, რომ სარჩელი არ არის ხანდაზმული. მოპასუხისათვის ჩაბარებული სარჩელის ასლით ირკვევა, რომ იგი თარიღდება 2015 წლის 23 ივნისით, ხოლო სასამართლოს დასკვნა, რომ მოსარჩელემ სამართალდამცავ ორგანოებს მიმართა 2009 წლის ივნისში, უსაფუძვლოა. პალატის მსჯელობა არ გამომდინარეობს სამოქალაქო კოდექსის 138-ე, 139-ე და 140-ე მუხლების მოთხოვნებიდან (სუსგ #ას-991-935-2015).

1.5. საკასაციო პალატა უარყოფს კასატორის ზემოხსენებულ პრეტენზიებს იმ დასაბუთებით, რომ ქვემდგომი სასამართლოს დასკვნები არ ეწინააღმდეგება კანონის მოთხოვნებს (სსსკ-ის 393-ე-394-ე მუხლები). პალატა მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ სწორად გაანაწილა მხარეთა შორის მტკიცების ტვირთი (სსსკ-ის 102-ე მუხლი) და საქმის მასალების ყოველმხრივი, სრული და ობიექტური განხილვის შედეგად, მართებულად დაადგინა დავის გადაწყვეტისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივი გარემოებები (სსსკ-ის 105-ე მუხლი). საკასაციო პრეტენზიებთან დაკავშირებით პალატა დამატებით განმარტავს შემდეგს:

1.5.1. საკასაციო სასამართლო სამოქალაქო კოდექსის 50-ე მუხლის

კონტექსტში სრულად იზიარებს გასაჩივრებული განჩინების დასკვნას, რომ გამყიდველსა და შემძენს შორის ურთიერთმფარავი ნების არსებობა არ დგინდება, ხელშეკრულების პირობები არ არის მათ შორის შეთანხმებული, რაც ეწინააღმდეგება სამოქალაქო კოდექსის 327-ე (1) და 477-ე მუხლების მოთხოვნებს, შესაბამისად, სანოტარო წესით გაფორმებული ხელშეკრულება ვერ მიიჩნევა დადებულიად, რადგანაც მასში ასახულია არარა/უცილოდ ბათილი ნება (სკ-ის 54-ე მუხლი), რომელიც სამართლებრივ შედეგებს არ წარმოშობს და მასზე შეცვლების ვადები არ ვრცელდება (სკ-ის 72-ე-89-ე მუხლები). გარდა ამისა, საპროცესო სამართალში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად განაჩენს პრეიუდიციული ძალა აღარ გააჩნია (იხ. სსსკ-ის 106-ე მუხლი) და სასამართლო ამ მტკიცებულებას განიხილავს წერილობითი მტკიცებულების კონტექსტში. თავად განაჩენი კიდევ ერთ დასტურს წარმოადგენს იმისა, რომ ნება, რომლის კანონიერებაც წინამდებარე საქმეზე შეფასების საგანს წარმოადგენს, ეწინააღმდეგება კანონს (განაჩენით დადგენილია ი.ჩ-----ას მხრიდან დელიქტური ქმედების ჩადენა, იხ. სკ-ის 992-ე მუხლი). არარა ნების პირობებში, შეიძლება ითქვას, რომ მოსარჩელეს საკუთრება არ ჩამორთმევია და იგი უფლებამოსილია, მოპასუხის უფლების ფორმალური რეგისტრაციიდან გამომდინარე სამოქალაქო კოდექსის 170-ე და 172-ე მუხლების საფუძველზე, გამოითხოვოს უფლების ობიექტი (იხ. **სუსგ დიდი პალატის გადაწყვეტილება №ას-664-635-2016, 2 მარტი, 2017 წელი**);

1.5.2. რაც შეეხება კასატორის შედავებას ხანდაზმულობის საკითხთან მიმართებით (სკ-ის 128-ე და შემდეგი ნორმები), საკასაციო პალატა მას ასევე უარყოფს იმ დასაბუთებით, რომ საკუთრების უფლების არსებობის პირობებში, როგორც ეს ზემოთ უკვე აღინიშნა, სარჩელის წარმატებულობას ვერ შეაფერხებს ხანდაზმულობის საკითხი, რამდენადაც საკუთრება წარმოადგენს აბსოლუტურ უფლებას და მასზე არ ვრცელდება ხსენებული ინსტიტუტი, მისი ობიექტი მხოლოდ ფარდობითი უფლებებია (**მრავალთა შორის იხ. სუსგ-ებები: №ას-146-140-2012, 12 ივლისი, 2012 წელი; №ას-395-374-2013, 23 სექტემბერი, 2013 წელი; №ას-472-448-2013, 5 დეკემბერი, 2013 წელი**).

1.5.3. პალატა დამატებით განმარტავს, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი ემყარება რა დისპოზიციურობის პრინციპს (სსსკ-ის მე-3 მუხლი), მხარე თავად წყვეტს თუ რა გზით აღიდგინოს დარღვეული და/ან სადავოდ ქცეული უფლება. მოცემულ შემთხვევაში, უდავოა, რომ მოსარჩელეს ამავე კოდექსის XXXIV³ თავით დადგენილი წესით (ცალკეული დელიქტით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ სარჩელის განხილვის გამარტივებული წესი) არ უცდია უფლების დაცვა,

რაც თავისთავად არ გამორიცხავს მის შესაძლებლობას, მოითხოვოს ქონებრივი რესტიტუცია.

1.6. ამდენად, განსახილველი დავა არ წარმოადგენს იშვიათ სამართლებრივ პრობლემას, რომელიც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას, რადგანაც გარიგების ნამდვილობაზე, ასევე, არარა ნების პირობებში საკუთრების აღდგენის საკითხზე არსებობს საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკა, რომლისგანაც არსებითად არ განსხვავდება სააპელაციო სასამართლოს მიერ მიღებული განჩინება. კასატორი ვერ მიუთითებს იმგვარ გარემოებებზე, რაც სასამართლოს მისცემდა ვარაუდის საფუძველს, რომ საქმის არსებითი განხილვის შედეგად მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილება შეიძლებოდა ყოფილიყო მიღებული. სააპელაციო სასამართლოს მიერ მოცემული საქმე არ არის განხილული მნიშვნელოვანი მატერიალური ან საპროცესო სამართლის ნორმების დარღვევებით, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე. გარდა ამისა, საკასაციო სასამართლოს შეფასების საგანს არ წარმოადგენს სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე, ხოლო კასატორი ვერც ქვემდგომი სასამართლოს შეფასებებისა და დასკვნების წინააღმდეგობრიობას ამტკიცებს მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის დებულებებთან და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალთან, რის გამოც საკასაციო საჩივარს არა აქვს წარმატების პერსპექტივა.

1.7. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის საფუძველზე, საკასაციო სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, დაუშვას საკასაციო საჩივარი, რის გამოც მას უარი უნდა ეთქვას განხილვაზე.

2. სასამართლო ხარჯები:

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 401-ე მუხლის (4) თანახმად, საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობის შემთხვევაში, პირს დაუბრუნდება მის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის 70 პროცენტი. ამდენად, პალატა თვლის, რომ კასატორს უნდა დაუბრუნდეს მის მიერ 18.08.2017წ. #0 საგადახდო დავალებით სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 598 ლარის 70% – 418,6 ლარი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე, 401-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. გ---- მ-----ის საკასაციო საჩივარი დარჩეს განუხილველად დაუშვებლობის გამო.

2. კასატორ გ---- მ-----ს (პ/შ0-----) სახელმწიფო ბიუჯეტიდან (ქ.თბილისი, „სახელმწიფო ხაზინა“ ბანკის კოდი TRESGE22, მიმღების ანგარიშის №200122900, სახაზინო კოდი 300773150) დაუბრუნდეს მის მიერ 18.08.2017წ. #0 საგადახდო დავალებით სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 598 ლარის 70% _ 418,6 ლარი.

3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ბ. ალავეძე

მოსამართლეები:

ე. გასიტაშვილი

ზ. ძლიერიშვილი